

Titlul proiectului:

„Originile intelectuale ale antisemitismului. Elemente culturale și reprezentări simbolice în România interbelică”

Cod proiect: PN-II-RU-PD-2011-3-0014

Număr Contract: 76/05.10.2011

Director: dr. Mihaela GLIGOR

RAPORT ȘTIINȚIFIC

privind implementarea proiectului în perioada ianuarie – decembrie 2012

În perioada ianuarie – decembrie 2012 s-au efectuat următoarele activități în cadrul proiectului cu titlul „Originile intelectuale ale antisemitismului. Elemente culturale și reprezentări simbolice în România interbelică”, Cod proiect: PN-II-RU-PD-2011-3-0014, Număr Contract: 76/05.10.2011, Director: dr. Mihaela Gligor, derulat prin Academia Română – Filiala Cluj-Napoca:

Deplasări interne:

26 martie – 1 aprilie 2012: Vizită de cercetare-documentare la Biblioteca Centrală Universitară București.

5-7 mai 2012: Vizită de cercetare-documentare la Biblioteca Metropolitană București.

Deplasări externe:

1-14 mai 2012: Vizită de cercetare-documentare la Ierusalim, Hebrew University of Jerusalem, Center for Research on Romanian Jewry.

Cu acest prilej, am consultat mai multe publicații aflate în fondul Centrului (reviste, volume, etc.) și am avut acces la documente inedite, printre care și documentele din Dosarul 124 (3) *Antisemitism*, sau fonduri speciale (*Fondul Theodor Armon*).

31 august – 14 septembrie 2012: Vizită de cercetare-documentare la Ierusalim, Hebrew University of Jerusalem, Center for Research on Romanian Jewry.

Cu acest prilej, am consultat documentele din Dosarul 124 (3) *Antisemitism* și mai multe fonduri speciale (*Fondul 147, Theodor Lavi Löwenstein*). Materialele consultate au stat la baza unei comunicări științifice în cadrul Sesiunii de comunicări anuale a Departamentului de Cercetări Socio-Umane, Institutul de Istorie George Barițiu, Academia Română Cluj-Napoca (16-17 noiembrie 2012), iar cele din Fondul 147 Theodor Lavi Löwenstein au fost pregătite (transcrise, traduse, explicate) pentru publicarea în volumul *Theodor Lavi în corespondență*, editat în colaborare cu dr. Miriam Caloianu, de la Hebrew University of Jerusalem, Center for Research on Romanian Jewry.

Organizări și participări la manifestări științifice:

1. Organizator al (și **participant** la) **Seminarului Internațional** cu titlul: *Mircea Eliade between the History of Religion and the Fall into the History*, Cluj-Napoca, 2 aprilie 2012.

2. Organizator al (și **participant** la) **Masă Rotundă** cu titlul: *Reprezentări simbolice ale antisemitismului în România interbelică*, organizată în cadrul celei de-a XXI-a Sesiuni științifice a Departamentului de Cercetări Socio-Umane din cadrul Institutului de Istorie „George Barițiu” Cluj-Napoca, 16 noiembrie 2012.

3. Participare la a XXI-a Sesiune științifică organizată de Departamentul de Cercetări Socio-Umane din cadrul Institutului de Istorie „George Barițiu” Cluj-Napoca, 16-17 noiembrie 2012, secțiunea Filosofie, cu lucrarea intitulată „Discursurile „Dosarului Eliade” găzduit de revista *Toladot*”.

PUBLICAȚII:

Volume:

(1) Mihaela Gligor (Editor), *Mircea Eliade between History of Religions and the Fall into History* (în limba engleză), Presa Universitară Clujeană, 2012, 204 p., ISBN: 978-973-595-467-3 (volum rezultat al seminarului internațional din 2 aprilie – conține, pe lângă o parte a materialelor prezentate în cadrul seminarului și o importantă corespondență – inedită până acum – între Mac Linscott Ricketts și Ioan Petru Culianu pe tema Mircea Eliade și implicarea sa politică din perioada interbelică).

(2) Mihaela Gligor și Miriam Caloianu (Editori), *Theodor Lavi în corespondență*, volum corespondență/manuscrite, în limba română, Presa Universitară Clujeană, 2012, ISBN: 978-973-595-477-2. Volumul *Theodor Lavi în corespondență* aduce la lumină foarte multe detalii importante despre perioada interbelică și implicarea intelectualilor de marcă ai acelor ani în politica de (extrema) dreapta.

Printre corespondenții profesorului Theodor Lavi – fost student al lui Nae Ionescu, Lavi a înființat Centrul pentru studierea iudaismului din România la Universitatea Ebraică din Ierusalim și a lucrat în calitate de expert la Yad Vashem, memorialul victimelor Holocaustului (Th. Lavi a fost un martor cheie în Procesul Eichmann) – găsim nume sonore ale culturii românești din perioada interbelică: familia lui Mihail Sebastian, Eugen Luca, Vasile Marian, Ionel Jianu, etc.; subiectele scrisorilor fiind și ele dintre cele mai interesante: de exemplu, detaliile despre seara premergătoare zilei de 23 august 1944 sau dedesubturile Dosarului Eliade găzduit de revista *Toladot* și scandalul în care prof. Eliade a fost aruncat.

Scrisorile conținute în volumul de față sunt **mărturii și documente istorice** și au o importanță documentară deosebită pentru cei interesați de epoca interbelică și (mai ales) de problema antisemitismului în România. Materialele incluse în prezentul volum fac parte din *Fondul 147 Theodor Lavi Löwenstein*, aflat în custodia Hebrew University of Jerusalem, Centre for Research on Romanian Jewry. De altfel, volumul este rezultatul a două stagii de cercetare la Hebrew University of Jerusalem, Centre for Research on Romanian Jewry.

Volumul a fost realizat în colaborare cu dr. Miriam Caloianu, de la Hebrew University of Jerusalem, Centre for Research on Romanian Jewry, care pe lângă faptul că ne-a facilitat accesul la manuscrise și ne-a pus în legătură cu oameni care l-am cunoscut pe Theodor Lavi (de la care am aflat detalii interesante despre omul Th. Lavi), ne-a ajutat foarte mult în alcătuirea bio-bibliografiei și în

traducerea acelor texte, fragmente de scrisori și documente redactate de Lavi sau corespondenții lui în limba ebraică.

(3) **Mihaela Gligor și Liviu Bordaș (Editori), *Postlegomena la Felix Culpa. Mircea Eliade, evreii și antisemitismul***, culegere de texte de Liviu Bordaș, ediție îngrijită de Mihaela Gligor și Liviu Bordaș, Presa Universitară Clujeană, 2012, 400 p., ISBN: 978-973-595-489-5.

Articole:

Mihaela Gligor, “Mircea Eliade and the Fall into History”, *Mircea Eliade between History of Religions and the Fall into History* (ed. M. Gligor), Presa Universitară Clujeană, 2012, pp. 179-200.

Mihaela Gligor, “Considerations on the Intellectual Origins of anti-Semitism in Interwar Romania”, *Studii și cercetări din domeniul științelor socio-umane*, volumul 23, editat de Academia Română, Filiala Cluj-Napoca, Institutul de Istorie „George Barițiu”, Departamentul de Cercetări Socio-Umane, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2012, pp. 167-172.

Mihaela Gligor, „Ecourile „Dosarului Eliade” găzduit de revista *Tolador*”, *Studii și cercetări din domeniul științelor socio-umane*, volumul 24 (în curs de elaborare).

Pentru buna desfășurare a cercetării, am avut numeroase întâlniri de lucru cu mentorul, dr. Lucian Nastasă-Kovacs, din partea căruia am primit o serie de recomandări bibliografice și sfaturi legate de deplasările interne (București) și externe (Ierusalim), respectiv idei referitoare la publicații. De altfel, dr. Nastasă-Kovacs a fost și referent științific pentru volumul *Mircea Eliade between History of Religions and the Fall into History*.

**Cluj-Napoca,
3 decembrie 2012**

**Director proiect,
Mihaela GLIGOR**